

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА»

ЛЕКТОР

Гонтарева Ірина Вячеславівна

д.е.н., професор кафедри
економіки підприємства та менеджменту

Структура складових професійних компетентностей

«Оцінка ефективності розвитку підприємства»

Здатність вибирати та застосовувати різні методи оцінки ефективності розвитку підприємства

Застосовувати понятійний апарат в процесі оцінки ефективності розвитку підприємства

Оцінювати ефективність розвитку підприємства з використанням різних методів

Застосовувати концепцію оцінки системної ефективності розвитку підприємства в сучасних умовах

Володіти прийомами оцінки складових та системної ефективності розвитку підприємства

Обґрунтовувати та застосовувати методи оцінювання наявного потенціалу

Визначати та оцінювати функціональну організованість як умову ефективності розвитку підприємства

Обґрунтовувати та застосовувати методи оцінювання результативності

Здійснювати агрегування умов ефективності розвитку підприємства

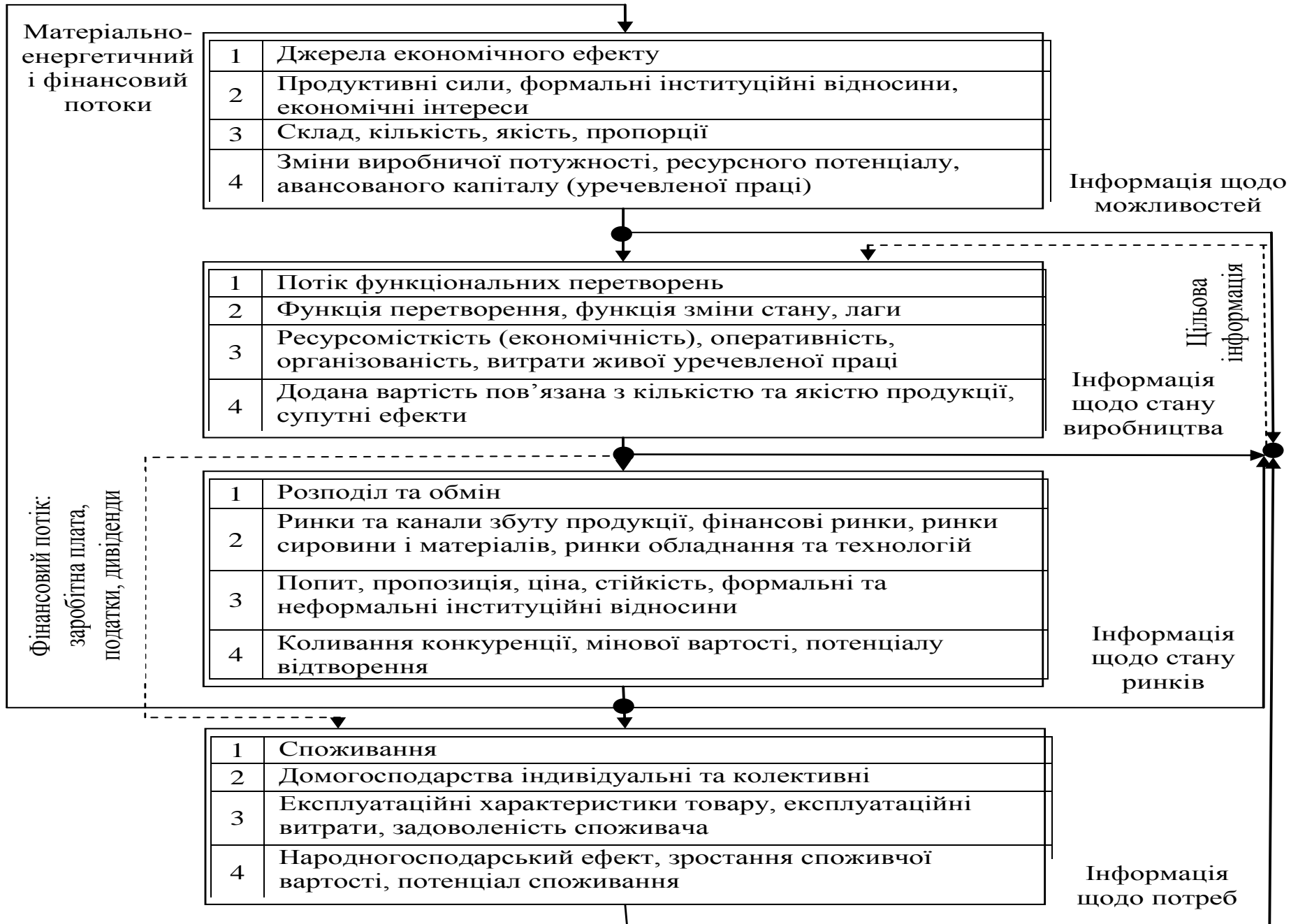
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

ТЕМА 1. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

- 1.1. Основні етапи формування комплексу економічних ефектів
  - 1.2. Порівняльна характеристика понять «ефект» і «ефективність»
  - 1.3. Понятійний апарат комплексного оцінювання ефективності розвитку підприємства
-

1.1. Основні етапи формування комплексу економічних ефектів

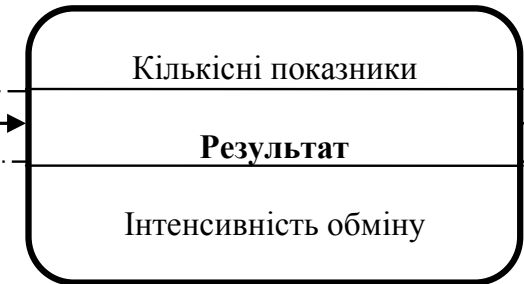
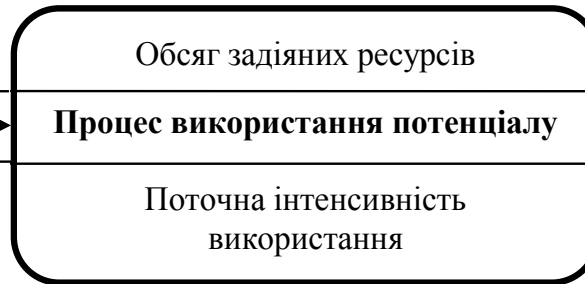
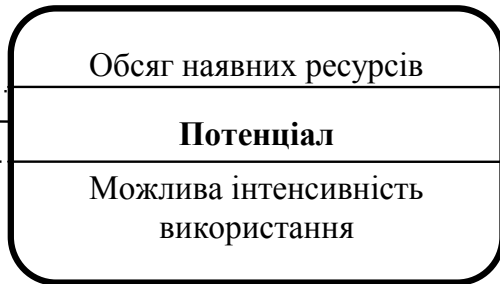
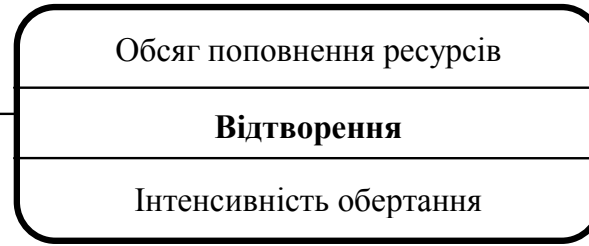

1.2. Порівняльна характеристика понять

«ефект» і «ефективність»

ЕФЕКТ

Екстенсивні фактори

1. Фактори підвищення
можливостей

3. Фактори впливу узгод-
жених рішень

2. Фактори підвищення
інтенсивності обміну й
обертання

Ефективність розвитку підприємства

Інтенсивні фактори

Сутність поняття «ефективність»
умови виникнення та відтворення економічних ефектів, що пов'язані з якісними характеристиками джерел і процесів перетворення стану об'єкта

Види ефективності
групи ефективності однакові або близькі за певними ознаками

Показники ефективності
це виражене в чисельній формі співвідношення окремих властивостей об'єкта, процесу або його результату

Критерій ефективності
показник найбільш істотних на даний час властивостей підприємства та правил вибору на підставі нього варіантів можливих станів системи

Проекти розвитку
обмежена в часі, цілеспрямована зміна параметрів й/або структури будь-якої системи з установленими вимогами до якості результату, можливими рамками витрати коштів для їх досягнення та специфічній організації

Розвиток підприємства
процес переходу потенціалу з одного стану в якісно інший

Комплексне оцінювання ефективності
процес визначення інтегрального показника, що характеризує комплекс умов виникнення та відтворення економічних ефектів

Комплексне оцінювання ефективності розвитку підприємства
процес визначення комплексу умов виникнення та відтворення економічних ефектів, що пов'язані з якісними характеристиками джерелі процесів переходу потенціалу підприємства з одного стану в інший

№	Визначення категорії	Додаткові пояснення до категорії
1	Ефективність – це умови виникнення та відтворення економічних ефектів, що пов’язані з якісними характеристиками джерел і процесів перетворення стану об’єкта	Умови – обов’язкові обставини, передумови, що визначають (обумовлюють) існування або здійснення перетворень. Якісні характеристики – це сукупність характерних рис об’єкта та ступінь їх відповідності умовам досягнення певної мети
2	Види ефективності – групи ефективності однакові або близькі за певними ознаками	Враховані наступні класифікаційні ознаки ефективності: по основних складових підприємства, по рівням ієрархії, по рівню прийняття ризиків та за якістю зв’язків.
3	Показники ефективності – це виражене в чисельній формі співвідношення окремих властивостей об’єкта, процесу або його результату	В залежності від рівня узагальнення та способу визначення розглядаються наступні показники ефективності: інтегральний показник, комплексні показники, узагальнені показники, часткові показники
4	Комплексне оцінювання ефективності - процес визначення інтегрального показника, що характеризує комплекс умов виникнення та відтворення економічних ефектів	Під комплексом розуміється сукупність, поєднання умов, обставин, дій, тісно пов’язаних і взаємодіючих між собою, що має певну інтегральну властивість. Якщо зв’язки між складовими комплексу є взаємозалежними і взаємодоповнюючими, то комплекс розглядається як система
5	Критерій ефективності – показник найбільш істотних на даний час властивостей підприємства та правил вибору на підставі нього варіантів можливих станів системи	Інтегральний показник, що характеризує стан об’єкта з усіх сторін і складається з сукупності комплексних показників; найчастіше співпадає з критерієм ефективності
6	Проекту розвитку – обмежена в часі, цілеспрямована зміна параметрів й/або структури будь-якої системи з установленими вимогами до якості результату, можливими рамками витрати коштів для їх досягнення та специфічній організації	Проект є обов’язковою функціональною сферою діяльності практично всіх підприємств, що передбачають свій розвиток
7	Розвиток підприємства – процес переходу потенціалу з одного стану в якісно інший	Переходи в якісно інший стан – це зміни в складі, кількості й якості елементів потенціалу, структурі їх зв’язків та алгоритмі взаємодії. Розвиток відбувається за рахунок появи й усунення протиріч в процесі функціонування
	Комплексне оцінювання ефективності розвитку підприємства – це процес визначення комплексу умов виникнення та відтворення економічних ефектів, що пов’язані з якісними характеристиками джерел і процесів переходу потенціалу підприємства з одного	Комплексне оцінювання розвитку має здатність накопичувати зміни умов виникнення та відтворення економічних ефектів

ВИДИ ЕФЕКТИВНОСТІ

по основних складових підприємства

науково-технічна

економічна

соціальна

щодо основних функцій

операційна

фінансова

маркетингова

управлінська

проектна

стосовно зовнішнього середовища

внутрішня (комер-ційна)

зовнішня (народно-господарська)

щодо часових відрізків

стратегічна

тактична

оперативна

по рівням ієрархії

організаційна

по підрозділам

індивідуальна

по рівню прийнятого ризику

оптимальна

адекватна

допустима

гарантована

за якістю зв'язків

системна

комплексна

вибіркова

- 2.1. Оцінка ефективності розвитку підприємства співвідношенням результати-витрати.
- 2.2. Оцінка ефективності розвитку підприємства як здатності використовувати свій потенціал.
- 2.3. Теорія ефективності
- 2.4. Оцінка ефективності розвитку підприємства на основі стійкості розвитку.
- 2.5. Оцінка ефективності розвитку підприємства як рівня задоволеності основних стейкхолдерів.

Тема 2. Аналіз існуючих підходів щодо оцінки ефективності розвитку підприємства